

Επίσημη Εφημερίδα L 337

της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

54ο έτος

20 Δεκεμβρίου 2011

Περιεχόμενα

I Νομοθετικές πράξεις

KANONΙΣΜΟΙ

- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1310/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά την επιστρεπτέα ενίσχυση, τη χρηματοοικονομική τεχνική και ορισμένες διατάξεις σχετικές με τη δήλωση δαπανών 1
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1311/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες διατάξεις σχετικά με τη χρηματοοικονομική διαχείριση για ορισμένα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα 5

ΟΔΗΓΙΕΣ

- ★ Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας 9

Διορθωτικά

- ★ Διορθωτικό στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου και γενικής ασφαλείας των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκουμένων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (ΕΕ L 200 της 31.7.2009) 27

Τιμή: 3 EUR

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισης που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1310/2011 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Δεκεμβρίου 2011

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά την επιστρεπτέα ενίσχυση, τη χρηματοοικονομική τεχνική και ορισμένες διατάξεις σχετικές με τη δήλωση δαπανών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 177,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Τα κράτη μέλη είχαν θετικές εμπειρίες από τα συστήματα επιστρεπτέας ενίσχυσης στο επίπεδο πράξεων που υλοποιήθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 και, συνεπώς, συνέχισαν να εφαρμόζουν τα εν λόγω συστήματα ή έχουν αρχίσει να εφαρμόζουν συστήματα επιστρεπτέας ενίσχυσης στην τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν επίσης συμπεριλάβει περιγραφές των συστημάτων αυτών στα έγγραφα προγραμματισμού τους, τα οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή.

(2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για

το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής ⁽³⁾ καθορίζει μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής με συγκεκριμένους τομείς και πεδίο παρέμβασης. Ωστόσο, τα συστήματα επιστρεπτέας ενίσχυσης που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη με τη μορφή επιστρεπτέων επιχορηγήσεων και πιστώσεων τις οποίες διαχειρίζονται οι διαχειριστικές αρχές μέσω ενδιάμεσων φορέων δεν καλύπτονται ικανοποιητικά ούτε από τις διατάξεις σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ούτε από άλλες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Είναι, συνεπώς, αναγκαίο, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ⁽⁴⁾, ο οποίος ήδη προβλέπει ότι η ενίσχυση μπορεί να λάβει τη μορφή επιστρεπτέων επιχορηγήσεων, να τροποποιηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 ώστε να ορισθεί ότι τα διαρθρωτικά ταμεία μπορούν να συγχρηματοδοτούν την επιστρεπτέα ενίσχυση. Η τροποποίηση αυτή θα πρέπει να καλύπτει τις επιστρεπτέες επιχορηγήσεις και τις πιστώσεις τις οποίες διαχειρίζονται οι διαχειριστικές αρχές μέσω ενδιάμεσων φορέων οι οποίοι είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

(3) Δεδομένου ότι οι δικαιούχοι επιστρέφουν εξ ολοκλήρου ή μερικώς τους χρηματοδοτικούς πόρους που χρησιμοποιούνται μέσω της επιστρεπτέας ενίσχυσης, είναι αναγκαίο να θεσπισθούν οι κατάλληλες διατάξεις για την επαναχρησιμοποίηση της επιστρεπτέας ενίσχυσης που επιστρέφεται για τον ίδιο σκοπό ή σύμφωνα με τους στόχους του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος, για να διασφαλιστεί ότι οι επιστρεφόμενοι πόροι επενδύονται καταλλήλως και ότι η βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιείται όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα.

(4) Είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί ότι οι διατάξεις σχετικά με τα μεγάλα έργα, τα έργα που παράγουν έσοδα και τη διάρκεια των πράξεων δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται κατ' αρχήν στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, καθώς οι διατάξεις αυτές έχουν θεσπισθεί κυρίως για άλλα είδη πράξεων.

⁽¹⁾ Γνώμη της 27ης Οκτωβρίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2011.

⁽³⁾ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 12.

- (5) Υπάρχει ανάγκη να ενισχυθεί η διαφάνεια της διαδικασίας εφαρμογής και να διασφαλιστεί η σωστή παρακολούθηση, από τα κράτη μέλη και από την Επιτροπή, της εφαρμογής των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, με σκοπό, μεταξύ άλλων, να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να παρέχουν σωστά στοιχεία στην Επιτροπή σχετικά με τα είδη των μέσων που συγκροτούν και τις σχετικές δράσεις που αναλαμβάνονται επί τόπου με χρήση των εν λόγω μέσων. Είναι, συνεπώς, αναγκαίο να εισαχθεί μια διάταξη σχετικά με την υποβολή εκθέσεων για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Αυτή η υποβολή εκθέσεων θα επέτρεπε στην Επιτροπή να αξιολογεί καλύτερα την γενικότερη επίδοση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και να παρέχει περιλήψη της προόδου σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών.
- (6) Για να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με το άρθρο 61 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽¹⁾, η δήλωση δαπανών που υποβάλλεται στην Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να καταρτίζει η Επιτροπή διαφανείς λογαριασμούς που να παρέχουν πιστή απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης της Ένωσης και της υλοποίησης του προϋπολογισμού. Για το σκοπό αυτό σε κάθε δήλωση δαπανών θα πρέπει να επισυνάπτεται έγγραφο με πληροφορίες σχετικά με το ποσό των συνολικών δαπανών που καταβάλλεται για τη θέσπιση ή ενίσχυση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και σχετικά με τις προκαταβολές στους δικαιούχους στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης. Η μορφή του συνημμένου εγγράφου καθορίζεται σε παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 με σκοπό την ασφάλεια δικαίου και τη συνέπεια. Ωστόσο η έμπρακτη εφαρμογή της συλλογής δεδομένων που απαιτείται για το συνημμένο έγγραφο θα πρέπει να διεξάγεται σε εθνικό επίπεδο και, στο βαθμό που το επιτρέπει το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο, δεν θα πρέπει να καταλήγει σε αλλαγές στα εθνικά συστήματα υπολογιστών.
- (7) Οι τροποποιήσεις που αφορούν τις μορφές και την επαναχρησιμοποίηση της επιστρεπτέας ενίσχυσης καθώς και την εξαίρεση της εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με τα μεγάλα έργα, τα έργα που παράγουν έσοδα και τη διάρκεια των πράξεων σε πράξεις που εμπίπτουν στο άρθρο 44 (μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής), στοχεύουν στην παροχή μεγαλύτερης ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας όσον αφορά την εφαρμογή μίας ισχύουσας πρακτικής σε αυτούς τους τομείς, με ισχύ από την αρχή της περιόδου επιλεξιμότητας όπως καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Οι τροποποιήσεις αυτές θα πρέπει, επομένως, να έχουν αναδρομική ισχύ από την αρχή της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού 2007-2013.
- (8) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 τροποποιείται ως εξής:

⁽¹⁾ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

- 1) Στο άρθρο 2, προστίθενται τα ακόλουθα σημεία:

- «8) “επιστρεπτέα επιχορήγηση”: άμεση χρηματοδοτική συνεισφορά με τη μορφή δωρεάς η οποία μπορεί να ανακτηθεί ολικώς ή μερικώς χωρίς τόκο.
- 9) “πίστωση”: χρηματοδοτική διευκόλυνση που επιτρέπει στο δικαιούχο να λάβει τη χρηματοδοτική συνεισφορά, η οποία μπορεί να επιστρέφεται ολικώς ή μερικώς, σε σχέση με τις δαπάνες που έχουν καταβληθεί από το δικαιούχο και τεκμηριώνονται βάσει αποδείξεων δαπάνης ή λογιστικών εγγράφων ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.».

- 2) Στο κεφάλαιο II του τίτλου III, προστίθεται το ακόλουθο τμήμα:

«ΤΜΗΜΑ 3Α

Επιστρεπτέα ενίσχυση

Άρθρο 43α

Μορφές επιστρεπτέας ενίσχυσης

1. Στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος, τα διαρθρωτικά ταμεία μπορούν να χρηματοδοτούν επιστρεπτέα ενίσχυση με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) με επιστρεπτέες επιχορηγήσεις· ή
- β) με πιστώσεις τις οποίες διαχειρίζεται η διαχειριστική αρχή μέσω ενδιάμεσων φορέων που είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

2. Η δήλωση δαπανών σχετικά με την επιστρεπτέα ενίσχυση υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφοι 1 έως 5.

Άρθρο 43β

Επαναχρησιμοποίηση επιστρεπτέας ενίσχυσης

Η επιστρεπτέα ενίσχυση η οποία επιστρέφεται στον φορέα που χορηγεί την ενίσχυση αυτή ή σε άλλη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, χρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό ή σύμφωνα με τους στόχους του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι επαρκής καταχώριση της επιστρεπτέας ενίσχυσης που επιστρέφεται εμφανίζεται στο λογιστικό σύστημα του αντίστοιχου φορέα ή αρχής.».

- 3) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 44α

Μη εφαρμογή ορισμένων διατάξεων

Τα άρθρα 39, 55 και 57 δεν εφαρμόζονται σε πράξεις που εμπίπτουν στο άρθρο 44.».

4) Το άρθρο 67 τροποποιείται ως εξής:

α) στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«ι) η πρόοδος στη χρηματοδότηση και εφαρμογή των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, όπως ορίζονται στο 44, και συγκεκριμένα:

i) περιγραφή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής και των ρυθμίσεων εφαρμογής·

ii) καθορισμός των φορέων οι οποίοι εφαρμόζουν το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένων όσων ενεργούν μέσω ταμείων χαρτοφυλακίου·

iii) ποσά ενίσχυσης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και την εθνική συγχρηματοδότηση που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·

iv) ποσά ενίσχυσης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και την εθνική συγχρηματοδότηση που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.».

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Μέχρι την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους, η Επιτροπή παρέχει περίληψη των δεδομένων σχετικά με την πρόοδο στη χρηματοδότηση και εφαρμογή των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα οποία αποστέλλονται από τις διαχειριστικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 2 στοιχείο ι).».

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 13 Δεκεμβρίου 2011.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. BUZEK

5) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 78α

Απαίτηση παροχής επιπρόσθετων πληροφοριών στη δήλωση δαπανών όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και τις προκαταβολές που πληρώνονται στους δικαιούχους στα πλαίσια κρατικών ενισχύσεων

Στη δήλωση δαπανών που υποβάλλεται στην Επιτροπή επισυνάπτεται έγγραφο, στη μορφή που παρουσιάζεται στο παράρτημα V, το οποίο παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τη συνολική δαπάνη που εμπεριέχεται στη δήλωση δαπανών:

α) όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, όπως ορίζονται στο άρθρο 44 και στο άρθρο 78 παράγραφος 6, οι συνολικές δαπάνες που καταβάλλονται για τη σύσταση τέτοιων ταμείων ή ταμείων χαρτοφυλακίου ή για την παροχή συνδρομής σε αυτά καθώς και την αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά·

β) όσον αφορά προκαταβολές που πληρώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 2 στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης, τις συνολικές δαπάνες που πληρώθηκαν υπό μορφή προκαταβολών στους δικαιούχους από το φορέα που παρέχει την ενίσχυση και την αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά.».

6) Το κείμενο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού προστίθεται ως παράρτημα V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα σημεία 1, 2 και 3 του άρθρου 1 εφαρμόζονται αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2007.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SZPUNAR

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Επισυνάπτεται στη δήλωση δαπανών που αναφέρεται στο άρθρο 78α

Αριθμός αναφοράς [Κοινός Κωδικός Αναγνώρισης (ΚΚΑ)] του επιχειρησιακού προγράμματος:

Επωνυμία του επιχειρησιακού προγράμματος

Ημερομηνία προσωρινού κλεισίματος των λογαριασμών:

Ημερομηνία υποβολής στην Επιτροπή:

Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής (άρθρο 78 παράγραφος 6) (συγκεντρωτικά ποσά):

Άξονας προτεραιότητας	Βάση για τον υπολογισμό της κοινοτικής συνεισφοράς (δημόσιας ή συνολικής)	2007-2015	
		Συνολικό ποσό επιλέξιμων δαπανών το οποίο δηλώνεται σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 6	Αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά
Άξονας προτεραιότητας 1			
Άξονας προτεραιότητας 2			
Άξονας προτεραιότητας 3			
Σύνολο			

Προκαταβολές στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (άρθρο 78 παράγραφος 2) (συγκεντρωτικά ποσά):

Άξονας προτεραιότητας	Βάση για τον υπολογισμό της κοινοτικής συνεισφοράς (δημόσιας ή συνολικής)	2007-2015	
		Συνολικό ποσό επιλέξιμων δαπανών το οποίο δηλώνεται σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 2	Αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά
Άξονας προτεραιότητας 1			
Άξονας προτεραιότητας 2			
Άξονας προτεραιότητας 3			
Σύνολο			

Σημείωση: Αν ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα έχει πολλαπλούς στόχους ή πολλαπλή χρηματοδότηση, ο άξονας προτεραιότητας δηλώνει τους οικείους στόχους ή τα οικεία ταμεία χρηματοδότησης.».

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1311/2011 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 13ης Δεκεμβρίου 2011**

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες διατάξεις σχετικά με τη χρηματοοικονομική διαχείριση για ορισμένα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 177,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η άνευ προηγουμένου παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση έχουν πλήξει σοβαρά την οικονομική ανάπτυξη και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και έχουν προκαλέσει έντονη επιδείνωση των χρηματοπιστωτικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών σε πολλά κράτη μέλη. Ειδικότερα, ορισμένα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρές δυσκολίες, παρουσιάζοντας κυρίως προβλήματα στην οικονομική τους ανάπτυξη και τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα και αντιμετωπίζοντας την επιδείνωση της κατάστασης του ελλείμματος και του χρέους τους, λόγω και του διεθνούς οικονομικού και χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος.
- (2) Παρότι έχουν ήδη αναληφθεί σημαντικές δράσεις για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων και τροποποιήσεων του νομοθετικού πλαισίου, ο αντίκτυπος της χρηματοπιστωτικής κρίσης στην πραγματική οικονομία, στην αγορά εργασίας και στους πολίτες είναι ευρύτερα αισθητός. Η πίεση που ασκείται στους εθνικούς χρηματοοικονομικούς πόρους αυξάνεται και θα πρέπει άμεσα να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την ανακούφιση απ' αυτήν, μέσω της μέγιστης και βέλτιστης χρήσης της χρηματοδότησης από τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 122 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προβλέπει τη δυνατότητα να χορηγείται εκ μέρους της Ένωσης χρηματοδοτική ενίσχυση σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες οφειλόμενες σε έκτακτες περιστάσεις που εκφεύ-

γουν από τον έλεγχό του, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης ⁽³⁾, θέσπισε έναν τέτοιο μηχανισμό με σκοπό τη διαφύλαξη της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της Ένωσης.

- (4) Με τις εκτελεστικές αποφάσεις του Συμβουλίου 2011/77/ΕΕ ⁽⁴⁾, και 2011/344/ΕΕ ⁽⁵⁾, χορηγήθηκε χρηματοδοτική ενίσχυση στην Ιρλανδία και στην Πορτογαλία αντίστοιχα.
- (5) Η Ελλάδα αντιμετώπιζε ήδη σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική της σταθερότητα πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010. Συνεπώς η χρηματοδοτική ενίσχυση προς την Ελλάδα δεν θα μπορούσε να βασιστεί στον εν λόγω κανονισμό.
- (6) Η συμφωνία μεταξύ πιστωτών και η συμφωνία δανειακής διευκόλυνσης που συνήφθησαν για την Ελλάδα στις 8 Μαΐου 2010, άρχισαν να ισχύουν στις 11 Μαΐου 2010. Προβλέπεται ότι, για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμούν ποσά βάσει της συμφωνίας δανειακής διευκόλυνσης, η συμφωνία μεταξύ πιστωτών παραμένει σε πλήρη ισχύ και εφαρμόζεται επί τριετή περίοδο προγραμματισμού.
- (7) Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών ⁽⁶⁾, προβλέπεται ότι το Συμβούλιο χορηγεί μεσοπρόθεσμη οικονομική στήριξη στις περιπτώσεις στις οποίες ένα κράτος μέλος το οποίο δεν έχει υιοθετήσει το ευρώ αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να αντιμετωπίσει δυσχέρειες στο ισοζύγιο πληρωμών του.
- (8) Με τις αποφάσεις του Συμβουλίου 2009/102/ΕΚ ⁽⁷⁾, 2009/290/ΕΚ ⁽⁸⁾, και 2009/459/ΕΚ ⁽⁹⁾, χορηγήθηκε τέτοια οικονομική στήριξη στην Ουγγαρία, στη Λεττονία και στη Ρουμανία αντίστοιχα.
- (9) Το χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου η οικονομική στήριξη είναι διαθέσιμη στην Ιρλανδία, την Ουγγαρία, τη Λεττονία, την Πορτογαλία και τη Ρουμανία καθορίζεται στις οικείες αποφάσεις του Συμβουλίου. Το χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου η οικονομική στήριξη ήταν διαθέσιμη στην Ουγγαρία έληξε στις 4 Νοεμβρίου 2010.

⁽³⁾ ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 30 της 4.2.2011, σ. 34.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 159 της 17.6.2011, σ. 88.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 37 της 6.2.2009, σ. 5.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 79 της 25.3.2009, σ. 39.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 150 της 13.6.2009, σ. 8.

⁽¹⁾ Γνώμη της 27ης Οκτωβρίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2011.

- (10) Το χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου η χρηματοδοτική ενίσχυση στο πλαίσιο της συμφωνίας μεταξύ πιστωτών και της συμφωνίας δανειακής διευκόλυνσης είναι διαθέσιμη στην Ελλάδα διαφέρει όσον αφορά κάθε κράτος μέλος που συμμετέχει στα εν λόγω μέσα.
- (11) Στις 11 Ιουλίου 2011 οι υπουργοί Οικονομικών των 17 κρατών μελών της ευρωζώνης υπέγραψαν τη συνθήκη για την ίδρυση του ευρωπαϊκού μηχανισμού σταθεροποίησης (ΕΜΣ). Στα πλαίσια της εν λόγω συνθήκης, η οποία ακολουθεί την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 2011/199/ΕΕ της 25ης Μαρτίου 2011, που τροποποιεί το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ ⁽¹⁾, ο ΕΜΣ θα αναλάβει τον ρόλο που σήμερα διαδραματίζουν το ευρωπαϊκό ταμείο χρηματοοικονομικής σταθερότητας (ΕFSF) και ο ευρωπαϊκός μηχανισμός χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (ΕFSM) έως το 2013. Επομένως, ο ΕΜΣ θα πρέπει να ληφθεί ήδη υπόψη στον παρόντα κανονισμό.
- (12) Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης και 24ης Ιουνίου 2011 χαιρέτιστηκε η πρόθεση της Επιτροπής να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ του δανειακού προγράμματος για την Ελλάδα και των ταμείων της Ένωσης, υποστηρίζοντας τις προσπάθειες για την ενίσχυση της ικανότητας της Ελλάδας να απορροφήσει κεφάλαια της Ένωσης προκειμένου να τονωθεί η ανάπτυξη και απασχόληση εστιάζοντας εκ νέου την προσοχή στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και στη δημιουργία θέσεων εργασίας. Επιπλέον, τα συμπεράσματα χαιρέτισαν και υποστήριξαν την κατάρτιση από την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ενός ολοκληρωμένου προγράμματος τεχνικής βοήθειας προς την Ελλάδα. Η παρούσα τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής ⁽²⁾ συμβάλλει σε παρόμοιες προσπάθειες συνέργειας.
- (13) Προκειμένου να διευκολυνθεί η διαχείριση της χρηματοδότησης από την Ένωση, να βοηθηθεί η επιτάχυνση των επενδύσεων σε κράτη μέλη και περιφέρειες και να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα κεφαλαίων για την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής, είναι αναγκαίο να επιτραπεί, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, προσωρινά και υπό την επιφύλαξη της περιόδου προγραμματισμού 2014 έως 2020, η προσαύξηση των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, καθώς και από το Ταμείο Συνοχής, κατά ποσό αντίστοιχο δέκα εκατοστιαίων μονάδων άνω του ποσοστού συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται για κάθε άξονα προτεραιότητας για τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα και τα οποία έχουν ζητήσει να επωφεληθούν από το μέτρο αυτό. Ως αποτέλεσμα, η απαιτούμενη εθνική συμμετοχή θα μειωθεί αναλόγως. Λόγω του προσωρινού χαρακτήρα της αύξησης και προκειμένου να διατηρηθούν τα αρχικά ποσοστά συγχρηματοδότησης ως σημείο αναφοράς για τον υπολογισμό των ποσών που έχουν αυξηθεί προσωρινά, οι αλλαγές που προέκυψαν από την εφαρμογή του μηχανισμού δεν θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται στο χρηματοδοτικό σχέδιο που περιλαμβάνεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Ωστόσο, τα επιχειρησιακά προγράμματα ενδέχεται να χρειαστεί να επικαιροποιηθούν προκειμένου να εστιασθούν τα Ταμεία στην ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση και να ευθυγραμμιστούν οι στόχοι και οι σκοποί τους με τη μείωση της συνολικής διαθέσιμης χρηματοδότησης.
- (14) Το κράτος μέλος που ζητά από την Επιτροπή να επωφεληθεί της παρέκκλισης σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2007, θα πρέπει να αναφέρει σαφώς στην αίτησή του την ημερομηνία από την οποία θεωρεί ότι η παρέκκλιση δικαιολογείται. Στην αίτησή του, το οικείο κράτος μέλος, θα πρέπει να υποβάλει κάθε αναγκαία πληροφορία που αποδεικνύει την έλλειψη διαθεσιμότητας των πόρων για την εθνική συμμετοχή, μέσω δεδομένων σχετικά με τη μακροοικονομική και δημοσιονομική του κατάσταση. Θα πρέπει επιπλέον να καταδεικνύει ότι η αύξηση των πληρωμών από την παρέκκλιση είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων και ότι εξακολουθούν να υφίστανται τα προβλήματα της ικανότητας απορρόφησης, ακόμη και αν χρησιμοποιούνται τα μέγιστα ανώτατα όρια που εφαρμόζονται στα ποσοστά συγχρηματοδότησης που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να αναφέρει τη σχετική απόφαση του Συμβουλίου ή άλλη νομική πράξη που καθιστά το κράτος μέλος επιλέξιμο να επωφεληθεί από την παρέκκλιση. Η Επιτροπή θα πρέπει να επαληθεύσει την ακρίβεια των πληροφοριών που υποβάλλονται και θα πρέπει να διαδίδει 30 ημέρες από την υποβολή για να διατυπώσει αντίρρηση. Προκειμένου να καταστεί η παρέκκλιση αποτελεσματική και λειτουργική, θα πρέπει να προβλεφθεί τεκμήριο σύμφωνα με το οποίο η αίτηση ενός κράτους μέλους θεωρείται αιτιολογημένη, εάν η Επιτροπή δεν διατυπώσει αντίρρηση. Ωστόσο, θα πρέπει η Επιτροπή να εξουσιοδοτείται να εκδίδει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, απόφαση σχετικά με κάθε αντίρρηση ως προς αίτηση κράτους μέλους. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή οφείλει να αιτιολογεί την απόφασή της.
- (15) Θα πρέπει να αναθεωρηθούν αναλόγως οι κανόνες υπολογισμού των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου για επιχειρησιακά προγράμματα κατά το χρονικό διάστημα εντός του οποίου λαμβάνουν τα κράτη μέλη χρηματοδοτική ενίσχυση για την αντιμετώπιση σοβαρών δυσκολιών όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα.
- (16) Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι υπάρχει η δέουσα υποβολή εκθέσεων για τη χρήση των αυξημένων ποσών που διατίθενται στα κράτη μέλη τα οποία δικαιούνται προσωρινή αύξηση των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου δυνάμει του άρθρου 77 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
- (17) Μετά τη λήξη του χρονικού διαστήματος εντός του οποίου παραμένει διαθέσιμη η χρηματοδοτική ενίσχυση, ενδέχεται οι αξιολογήσεις βάσει του άρθρου 48 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 να καταδεικνύουν την ανάγκη να εκτιμηθεί, μεταξύ άλλων, κατά πόσον η μείωση της εθνικής συγχρηματοδότησης συνεπάγεται σημαντική απόκλιση από τους αρχικά τεθέντες στόχους. Αυτές οι αξιολογήσεις ενδέχεται να οδηγήσουν σε αναθεώρηση του επιχειρησιακού προγράμματος.
- (18) Επειδή η άνευ προηγουμένου κρίση που επηρεάζει τις διενεργούμενες χρηματοπιστωτικές αγορές και η οικονομική ύφεση οι οποίες έχουν πλήξει σοβαρά τη χρηματοοικονομική σταθερότητα πλειόνων κρατών μελών απαιτούν ταχεία αντιμετώπιση για την αναστροφή των επιπτώσεων στην οικονομία ως σύνολο, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ το

⁽¹⁾ ΕΕ L 91 της 6.4.2011, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25.

ταχύτερο δυνατόν. Λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρετικές περιστάσεις των οικείων κρατών μελών, θα πρέπει να έχει αναδρομική εφαρμογή αρχίζοντας είτε από το δημοσιονομικό έτος 2010, είτε από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη διαθέσιμη η χρηματοδοτική ενίσχυση, αναλόγως της κατάστασης του αιτούντος κράτους μέλους, για τις περιόδους κατά τις οποίες τα κράτη μέλη λάμβαναν χρηματοδοτική ενίσχυση από την Ένωση ή ενίσχυση από άλλα κράτη μέλη της ευρωζώνης, έτσι ώστε να αντιμετωπισθούν οι σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα.

(19) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η προσωρινή αύξηση των ενδιάμεσων πληρωμών ή των πληρωμών του τελικού υπολοίπου σχεδιάζεται σύμφωνα με την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 77 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, θα πρέπει να εξετάζεται επίσης στο πλαίσιο των δημοσιονομικών περιορισμών που αντιμετωπίζουν όλα τα κράτη μέλη, οι οποίες θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται αναλόγως και στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, δεδομένου ότι ο κυριότερος σκοπός του μηχανισμού είναι να αντιμετωπίσει ειδικές τρέχουσες δυσκολίες, η εφαρμογή του θα πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένη. Συνεπώς, η εφαρμογή του μηχανισμού θα πρέπει να αρχίσει την 1η Ιανουαρίου 2010 και η διάρκειά του να περιοριστεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013.

(20) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 77 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 77

Κοινοί κανόνες υπολογισμού των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου

1. Οι ενδιάμεσες πληρωμές και οι πληρωμές του τελικού υπολοίπου υπολογίζονται εφαρμόζοντας το ποσοστό συγχρηματοδότησης που ορίζεται στην απόφαση σχετικά με το οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα για κάθε άξονα προτεραιότητας, στην επιλέξιμη δαπάνη που μνημονεύεται στο πλαίσιο του εν λόγω άξονα προτεραιότητας σε κάθε δήλωση δαπανών πιστοποιημένη από την αρχή πιστοποίησης.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 53 παράγραφος 2, από τη δεύτερη περίοδο του άρθρου 53 παράγραφος 4 και από τα ανώτατα όρια που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙΙ, οι ενδιάμεσες πληρωμές και οι πληρωμές του τελικού υπολοίπου αυξάνονται κατά ποσό που αντιστοιχεί σε δέκα εκατοστιαίες μονάδες πάνω από το ποσοστό συγχρηματοδότησης το οποίο ισχύει για κάθε άξονα προτεραιότητας, αλλά δεν υπερβαίνει το 100 %, με εφαρμογή του στο ποσό της επιλέξιμης δαπάνης που δηλώθηκε

τελευταία σε κάθε πιστοποιημένη δήλωση δαπάνης που υποβλήθηκε εντός του διαστήματος στη διάρκεια του οποίου το κράτος μέλος πληροί έναν από τους ακόλουθους όρους:

- α) η χρηματοδοτική ενίσχυση τέθηκε στη διάθεσή του σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (*), ή η χρηματοδοτική ενίσχυση του διατέθηκε από άλλα κράτη μέλη της ευρωζώνης πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού αυτού·
- β) η μεσοπρόθεσμη οικονομική στήριξη τέθηκε στη διάθεσή του σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών (**).
- γ) η χρηματοδοτική ενίσχυση τέθηκε στη διάθεσή του σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση του ευρωπαϊκού μηχανισμού σταθεροποίησης μετά την έναρξη ισχύος του.

3. Το κράτος μέλος που ζητά να επωφεληθεί από την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 παρέκκλιση, υποβάλλει στην Επιτροπή γραπτή αίτηση το αργότερο έως τις 21 Φεβρουαρίου 2012 ή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία το κράτος μέλος πληροί έναν από τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Στην αίτησή του σύμφωνα με την παράγραφο 3, το κράτος μέλος αιτιολογεί την αναγκαιότητα παρέκκλισης, παρέχοντας τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες προκειμένου να διαπιστωθεί:

- α) ότι δεν είναι διαθέσιμοι πόροι για την εθνική συμμετοχή, βάσει δεδομένων σχετικά με τη μακροοικονομική και δημοσιονομική του κατάσταση·
- β) ότι μια αύξηση των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 πληρωμών είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της συνεχιζόμενης εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων,
- γ) ότι προβλήματα εξακολουθούν να υφίστανται ακόμη και αν χρησιμοποιούνται τα μέγιστα ανώτατα όρια που εφαρμόζονται στα ποσοστά συγχρηματοδότησης που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ.
- δ) ότι πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα σημεία α), β) ή γ) της παραγράφου 2, αναφερόμενο σε απόφαση του Συμβουλίου ή άλλη νομική πράξη, καθώς και τη συγκεκριμένη ημερομηνία από την οποία η χρηματοδοτική ενίσχυση διατέθηκε στο κράτος μέλος.

Η Επιτροπή επαληθεύει εάν οι υποβληθείσες πληροφορίες αιτιολογούν τη χορήγηση παρέκκλισης με βάση την παράγραφο 2. Η Επιτροπή διαθέτει 30 ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης προκειμένου να διατυπώσει αντίρρηση για την ακρίβεια των υποβληθεισών πληροφοριών.

Εάν η Επιτροπή δεν διατυπώσει σχετικά με την αίτηση του κράτους με βάση την παράγραφο 3 παρέκκλιση, η αίτηση θεωρείται αιτιολογημένη.

5. Στην αίτηση του κράτους μέλους περιγράφεται επίσης λεπτομερώς η προτιθέμενη χρήση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 παρέκκλισης και δίδονται πληροφορίες σχετικά με συμπληρωματικά μέτρα που προβλέπονται για να εστιασθούν τα Ταμεία στην ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον χρειάζεται, της τροποποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

6. Η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 παρέκκλιση δεν ισχύει ως προς καταστάσεις δαπανών που υποβάλλονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

7. Για τον υπολογισμό των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου αφού το κράτος μέλος έχει παύσει να επωφελείται από τη χρηματοδοτική ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, η Επιτροπή δεν λαμβάνει υπόψη τα αυξημένα ποσά που καταβλήθηκαν σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο.

Εντούτοις, τα ποσά αυτά λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του άρθρου 79 παράγραφος 1.

8. Οι αυξημένες ενδιάμεσες πληρωμές που προκύπτουν από την εφαρμογή της παραγράφου 2 καθίστανται διαθέσιμες στη διαχειριστική αρχή το συντομότερο δυνατό και χρησιμοποιούνται μόνον για την καταβολή πληρωμών στο πλαίσιο της εφαρμογής του επιχειρησιακού προγράμματος.

9. Στο πλαίσιο της υποβολής στρατηγικών εκθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τις δέουσες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου παρέκκλισης, αποδεικνύοντας τον τρόπο με τον οποίο η αύξηση

του ποσού της ενίσχυσης συνέβαλε στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας, της ανάπτυξης και της απασχόλησης στο οικείο κράτος μέλος. Οι πληροφορίες αυτές λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή κατά την εκπόνηση των στρατηγικών εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1.

10. Παρά την παράγραφο 2, η συνεισφορά της Ένωσης μέσω των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου δεν είναι μεγαλύτερη από τη δημόσια συνεισφορά και το ανώτατο ποσό ενίσχυσης από τα ταμεία για κάθε άξονα προτεραιότητας που ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

11. Οι παράγραφοι 2 έως 3β δεν εφαρμόζονται σε επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

(*) ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1.

(**) ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 1.».

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ωστόσο, για τα ακόλουθα κράτη μέλη εφαρμόζεται αναδρομικά: στην περίπτωση της Ιρλανδίας, της Ελλάδας και της Πορτογαλίας, από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε στη διάθεσή τους η χρηματοδοτική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 77 παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και στην περίπτωση της Ουγγαρίας, της Λεττονίας και της Ρουμανίας από 1ης Ιανουαρίου 2010.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 13 Δεκεμβρίου 2011.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. BUZEK

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SZPUNAR

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ 2011/95/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Δεκεμβρίου 2011

σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ορισμένες ουσιαστικές αλλαγές πρέπει να επέλθουν στην οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους και το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας ⁽³⁾. Για λόγους σαφήνειας, η εν λόγω οδηγία θα πρέπει να αναδιατυπωθεί.
- (2) Η κοινή πολιτική ασύλου, που περιλαμβάνει το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ανοικτού σε εκείνους οι οποίοι, αναγκασμένοι από τις περιστάσεις, αναζητούν νομίμως προστασία στην Ένωση.
- (3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά την έκτακτη σύνοδο στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, συμφώνησε να καταβληθεί προσπάθεια για τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, με βάση την πλήρη και συνολική εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης, της 28ης Ιουλίου 1951, σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων («σύμβαση της

Γενεύης»), όπως συμπληρώθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967 («πρωτόκολλο»), επιβεβαιώνοντας έτσι την αρχή της μη επαναπροώθησης και διασφαλίζοντας ότι κανείς δεν αποστέλλεται πίσω σε μέρος όπου θα υφίστατο διώξεις.

- (4) Η σύμβαση της Γενεύης και το σχετικό πρωτόκολλο αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο του διεθνούς νομικού καθεστώτος για την προστασία των προσφύγων.
- (5) Στα συμπεράσματα του Τάμπερε αναφέρεται ότι το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου θα πρέπει βραχυπρόθεσμα να περιλαμβάνει την προσέγγιση των κανόνων που διέπουν την αναγνώριση των προσφύγων και το περιεχόμενο του καθεστώτος πρόσφυγα.
- (6) Στα συμπεράσματα του Τάμπερε επισημαίνεται περαιτέρω ότι οι κανόνες σχετικά με το καθεστώς πρόσφυγα είναι σκόπιμο να συμπληρώνονται από μέτρα σχετικά με επικουρικές μορφές προστασίας που να χορηγούν το κατάλληλο καθεστώς σε κάθε πρόσωπο που έχει ανάγκη προστασίας.
- (7) Έχει πλέον ολοκληρωθεί η πρώτη φάση δημιουργίας του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4ης Νοεμβρίου 2004 ενέκρινε το πρόγραμμα της Χάγης, το οποίο θέτει τους στόχους που πρέπει να υλοποιηθούν στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, κατά την περίοδο 2005-2010. Από αυτήν την άποψη, στο πρόγραμμα της Χάγης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κλήθηκε να ολοκληρώσει την αξιολόγηση των νομικών πράξεων της πρώτης φάσης και να υποβάλει τις πράξεις και τα μέτρα της δεύτερης φάσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ενόψει της έκδοσής τους πριν από τα τέλη του 2010.
- (8) Στο ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, που εκδόθηκε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 2008, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε ότι παραμένουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την παροχή προστασίας και τις μορφές που λαμβάνει η προστασία αυτή και ζήτησε νέες πρωτοβουλίες για την ολοκλήρωση της εγκαθίδρυσης κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, που προβλέπεται στο πρόγραμμα της Χάγης, και επομένως για την παροχή υψηλότερου επιπέδου προστασίας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 18 της 19.1.2011, σ. 80.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2011.

⁽³⁾ ΕΕ L 304 της 30.9.2004, σ. 12.

- (9) Στο πρόγραμμα της Στοκχόλμης το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανέλαβε τη δέσμευσή του ως προς τον στόχο της εγκαθίδρυσης ενός κοινού χώρου προστασίας και αλληλεγγύης, που θα βασίζεται σε κοινή διαδικασία ασύλου και ενιαίο καθεστώς, σύμφωνα με το άρθρο 78 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), για εκείνους στους οποίους έχει παρασχεθεί διεθνής προστασία, το αργότερο έως το 2012.
- (10) Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν, είναι σκόπιμο, στο παρόν στάδιο, να επιβεβαιωθούν οι αρχές στις οποίες βασίζεται η οδηγία 2004/83/EK, καθώς και να επιδιωχθεί η επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προσέγγισης των κανόνων για την αναγνώριση και το περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας βάσει υψηλότερων απαιτήσεων.
- (11) Θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο για να δοθεί η δέουσα στήριξη στις προσπάθειες των κρατών μελών κατά την υλοποίηση των απαιτήσεων που ορίζονται στη δεύτερη φάση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, ιδίως σε εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές και δυσανάλογες πιέσεις στα συστήματα ασύλου τους, λόγω ιδίως της γεωγραφικής τους θέσης ή της δημογραφικής τους κατάστασης.
- (12) Κύριος στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η διασφάλιση, αφενός, ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κοινά κριτήρια για τον προσδιορισμό των προσώπων που χρίζουν όντως διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, ότι τα εν λόγω πρόσωπα έχουν πρόσβαση σε ελάχιστο επίπεδο παροχών σε όλα τα κράτη.
- (13) Η προσέγγιση των διατάξεων των σχετικών με την αναγνώριση και το περιεχόμενο του καθεστώτος πρόσφυγα και του καθεστώτος επικουρικής προστασίας θα συμβάλει στον περιορισμό των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία μεταξύ κρατών μελών, όταν οι εν λόγω μετακινήσεις οφείλονται αποκλειστικά στις διαφορές μεταξύ των νομικών πλαισίων.
- (14) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ περισσότερο ευνοϊκές διατάξεις σε σχέση με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία για τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς που αιτούνται διεθνή προστασία από κράτος μέλος, οσάκις το εν λόγω αίτημα νοείται ως στηριζόμενο στο γεγονός ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είτε είναι πρόσφυγας κατά την έννοια του άρθρου 1(A) της σύμβασης της Γενεύης είτε πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία.
- (15) Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή οι ανιθαγενείς η παραμονή των οποίων στο έδαφος των κρατών μελών επιτρέπεται όχι για λόγους οφειλόμενους στην ανάγκη διεθνούς προστασίας, αλλά βάσει διακριτικής ευχέρειας για ανθρωπιστικούς λόγους ή λόγους συμπόνιας, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (16) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και συνάδει με τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, στον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία σκοπεί να διασφαλίσει τον πλήρη σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και του δικαιώματος ασύλου των αιτούντων άσυλο και των μελών της οικογένειάς τους που τους συνοδεύουν και να προωθήσει την εφαρμογή των άρθρων 1, 7, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 και 35 του Χάρτη και θα πρέπει επομένως να εφαρμοστεί αναλόγως.
- (17) Όσον αφορά τη μεταχείριση των προσώπων που εμπίπτουν στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη δεσμεύονται από υποχρεώσεις που υπέχουν από πράξεις διεθνούς δικαίου στις οποίες είναι μέρη, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένα εκείνων που απαγορεύουν τις διακρίσεις.
- (18) Το «μείζον συμφέρον του παιδιού» θα πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των κρατών μελών κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού. Κατά την αξιολόγηση του μείζονος συμφέροντος του παιδιού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν ιδίως υπόψη τους την αρχή της οικογενειακής ενότητας, την ευημερία και την κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου, ζητήματα ασφάλειας και προστασίας και τις απόψεις του ανηλίκου ανάλογα με την ηλικία του και την ωριμότητά του.
- (19) Είναι ανάγκη να διευρυνθεί η έννοια των μελών οικογένειας,λαμβανομένων υπόψη των διάφορων ειδικών περιστάσεων εξάρτησης και της ιδιαίτερης προσοχής που πρέπει να δίδεται στο μείζον συμφέρον του παιδιού.
- (20) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το πρωτόκολλο σχετικά με το δικαίωμα ασύλου των υπηκόων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στη ΣΛΕΕ.
- (21) Η αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα είναι πράξη με αναγνωριστικό χαρακτήρα.
- (22) Οι διαβουλευσεις με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες μπορεί να παρέχουν πολύτιμες οδηγίες προς τα κράτη μέλη για τη χορήγηση ή μη του καθεστώτος πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 1 της σύμβασης της Γενεύης.
- (23) Είναι σκόπιμη η θέσπιση απαιτήσεων για τον ορισμό και το περιεχόμενο του καθεστώτος πρόσφυγα, ούτως ώστε οι αρμόδιοι εθνικοί φορείς των κρατών μελών να καθοδηγούνται κατά την εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης.
- (24) Είναι αναγκαίο να θεσπισθούν κοινά κριτήρια για την αναγνώριση των αιτούντων άσυλο ως προσφύγων κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης της Γενεύης.

- (25) Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να καθιερωθεί κοινή αντίληψη των εννοιών της επιτόπου ανακούπτουσας ανάγκης παροχής προστασίας, των πηγών βλάβης ή προστασίας, της εγχώριας προστασίας και της διώξης, περιλαμβανομένων των λόγων διώξης.
- (26) Προστασία μπορεί να παρέχεται, στις περιπτώσεις που υπάρχει βούληση και δυνατότητα παροχής προστασίας, είτε από το κράτος, είτε από ομάδες ή οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών, που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρούσας οδηγίας και ελέγχουν περιοχή ή ευρύτερο χώρο εντός του εδάφους του κράτους. Η προστασία αυτή θα πρέπει να είναι αποτελεσματική και όχι προσωρινή.
- (27) Ο αιτών θα πρέπει να έχει όντως πρόσβαση στην εγχώρια προστασία κατά διώξης ή σοβαρής βλάβης σε τμήμα της χώρας καταγωγής όπου μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει, να γίνει δεκτός και να μπορεί λογικά να αναμένεται να εγκατασταθεί. Στις περιπτώσεις που το κράτος ή τα όργανα του κράτους είναι οι υπεύθυνοι της διώξης ή της σοβαρής βλάβης, θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι δεν παρέχεται ουσιαστική προστασία στον αιτούντα. Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, η παροχή κατάλληλης φροντίδας και η πρόβλεψη ρυθμίσεων για την επιμέλειά του, οι οποίες είναι προς το μείζον συμφέρον του ασυνόδευτου ανήλικου, θα πρέπει να αποτελούν μέρος της αξιολόγησης του κατά πόσον υπάρχει πραγματικά προστασία.
- (28) Οσάκις αξιολογούνται αιτήματα ανηλίκων για παροχή διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις μορφές διώξης που αφορούν ειδικά τα παιδιά.
- (29) Μία από τις προϋποθέσεις αναγνώρισης του καθεστώτος πρόσφυγα κατά την έννοια του άρθρου 1(Α) της σύμβασης της Γενεύης έγκειται στην ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των λόγων της διώξης, δηλαδή η φυλή, η θρησκεία, η ιδιγένεια, οι πολιτικές πεποιθήσεις ή η ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας και των πράξεων διώξης ή της έλλειψης προστασίας κατά παρόμοιων πράξεων.
- (30) Είναι εξίσου αναγκαίο να καθιερωθεί κοινή εννοιολογική αντίληψη του λόγου διώξης που στηρίζεται στην «ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας». Για τους σκοπούς του καθορισμού της ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας, θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη θέματα που απορρέουν από το φύλο του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας του φύλου και του γενετήσιου προσανατολισμού, τα οποία μπορεί να σχετίζονται με ορισμένες νομικές παραδόσεις και έθιμα, που οδηγούν επί παραδείγματι σε ακρωτηριασμό των γεννητικών οργάνων, υποχρεωτική στέρωση ή υποχρεωτική αποβολή, στον βαθμό που έχουν σχέση με τον βάσιμο φόβο του αιτούντος για διώξη σε βάρος του.
- (31) Πράξεις αντιβαίνουσες προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών εκτίθενται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με μέτρα καταπολέμησης της τρομοκρατίας, οι οποίες δηλώνουν ότι «οι τρομοκρατικές πράξεις, μέθοδοι και πρακτικές αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών» και ότι «η ενσυνείδητη χρηματοδότηση, ο σχεδιασμός και η εξώθηση σε τρομοκρατικές πράξεις αντιβαίνουν ομοίως στους σκοπούς και στις αρχές των Ηνωμένων Εθνών».
- (32) Όπως αναφέρεται στο άρθρο 14, ο όρος «καθεστώς» μπορεί επίσης να περιλαμβάνει το καθεστώς πρόσφυγα.
- (33) Είναι επίσης σκόπιμο να θεσπισθούν απαιτήσεις για τον ορισμό και το περιεχόμενο του καθεστώτος επικουρικής προστασίας. Η επικουρική προστασία θα πρέπει να είναι συμπληρωματική και πρόσθετη σε σχέση με το καθεστώς προστασίας των προσφύγων που έχει θεσμοθετηθεί με τη σύμβαση της Γενεύης.
- (34) Είναι αναγκαίο να θεσπισθούν κοινά κριτήρια βάσει των οποίων θα αποφασίζεται αν οι αιτούντες διεθνή προστασία δικαιούνται ή όχι επικουρικής προστασίας. Τα εν λόγω κριτήρια θα πρέπει να αντλούνται από τις διεθνείς υποχρεώσεις που απορρέουν από νομικές πράξεις περί δικαιωμάτων του ανθρώπου και τις πρακτικές που υφίστανται στα κράτη μέλη.
- (35) Οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται εν γένει ο πληθυσμός ή τμήμα του πληθυσμού μιας χώρας δεν συνιστούν συνήθως, αυτοί καθαυτοί, προσωπική απειλή που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως σοβαρή βλάβη.
- (36) Τα μέλη της οικογένειας, λόγω της σχέσης τους με τον πρόσφυγα και μόνο, εκτίθενται συνήθως σε διώξεις κατά τρόπον που να μπορεί να αποτελέσει βάση για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.
- (37) Η έννοια της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας τάξης καλύπτει επίσης τις περιπτώσεις στις οποίες υπήκοος τρίτης χώρας ανήκει σε οργάνωση που υποστηρίζει τη διεθνή τρομοκρατία ή υποστηρίζει οργάνωση αυτού του είδους.
- (38) Όταν αποφασίζονται τα δικαιώματα στα ευεργετήματα που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν δεόντως υπόψη το μείζον συμφέρον του παιδιού καθώς και τις ειδικές περιστάσεις της εξάρτησης από τον δικαιούχο διεθνούς προστασίας στενών συγγενών που ευρίσκονται ήδη στο κράτος μέλος και που δεν είναι μέλη της οικογένειας του εν λόγω δικαιούχου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν ο στενός συγγενής του δικαιούχου διεθνούς προστασίας είναι ύπανδρος ανήλικος που όμως δεν συνοδεύεται από την (τον) σύζυγό του (της), το μείζον συμφέρον του ανήλικου μπορεί να θεωρηθεί ότι ευρίσκεται με την αρχική οικογένειά του.
- (39) Με την παράλληλη ανταπόκριση στην πρόσκληση του προγράμματος της Στοκχόλμης για εγκαθίδρυση ενιαίου καθεστώτος για πρόσφυγες ή για πρόσωπα που δικαιούνται επικουρική προστασία, και εκτός των εξαιρέσεων που είναι αναγκαίες και αντικειμενικά δικαιολογημένες, στα δικαιούχους του καθεστώτος επικουρικής προστασίας θα πρέπει να παρέχονται τα ίδια δικαιώματα και ευεργετήματα με αυτά που απολαμβάνουν σύμφωνα με την παρούσα οδηγία οι πρόσφυγες και θα πρέπει να πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις για την παροχή της εν λόγω προστασίας.

- (40) Εντός των ορίων των διεθνών υποχρεώσεων, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η παροχή ευεργετημάτων όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, την κοινωνική αρωγή, την ιατρική περίθαλψη και την πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης προϋποθέτει την προηγούμενη χορήγηση άδειας διαμονής.
- (41) Για να βελτιωθεί η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων και των ευεργετημάτων που θεσπίζονται στην παρούσα οδηγία από τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, είναι ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένες τους ανάγκες και οι ιδιαίτερες προκλήσεις ένταξης τις οποίες αυτοί αντιμετωπίζουν. Τούτο δεν θα πρέπει κανονικά να οδηγήσει σε μεταχείριση ευνοϊκότερη από εκείνη που προβλέπεται για τους δικούς τους υπηκόους, με την επιφύλαξη της δυνατότητας των κρατών μελών να εισαγάγουν ή να διατηρήσουν ευνοϊκότερες διατάξεις.
- (42) Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την αντιμετώπιση ιδίως των προβλημάτων που εμποδίζουν την αποτελεσματική πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία σχετίζονται με την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση λόγω, μεταξύ άλλων, οικονομικών περιορισμών.
- (43) Η οδηγία αυτή δεν ισχύει προκειμένου για χρηματικές παροχές από τα κράτη μέλη για την προαγωγή της εκπαίδευσης.
- (44) Θα πρέπει να μελετηθούν ειδικά μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των πρακτικών δυσκολιών των δικαιούχων διεθνούς προστασίας όσον αφορά την αναγνώριση αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών ή άλλων αποδεικτικών επίσημων τίτλων, ιδίως λόγω της έλλειψης τεκμηριωμένων αποδεικτικών στοιχείων και της αδυναμίας τους να καλύψουν το κόστος των διαδικασιών αναγνώρισης.
- (45) Είναι σκόπιμο, ιδίως προκειμένου να αποφεύγονται οι κοινωνικές δυσχέρειες, να προβλέπεται υπέρ των δικαιούχων διεθνούς προστασίας επαρκής κοινωνική συνδρομή και επαρκή μέσα διαβίωσης άνευ διακρίσεων στο πλαίσιο της κοινωνικής αρωγής. Όσον αφορά την κοινωνική αρωγή, οι διαδικασίες και λεπτομέρειες της παροχής των βασικών ευεργετημάτων σε δικαιούχους καθεστώτος επικουρικής προστασίας θα πρέπει να καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο. Η δυνατότητα περιορισμού της συνδρομής αυτής στα βασικά ευεργετήματα πρέπει να θεωρείται ότι καλύπτει τουλάχιστον την ελάχιστη στήριξη του εισοδήματος, την αρωγή σε περίπτωση ασθένειας ή κύησης και τη γονική μέριμνα, καθόσον τα εν λόγω ευεργετήματα χορηγούνται σε υπηκόους σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- (46) Η πρόσβαση στην ιατρική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της περίθαλψης όσον αφορά τη σωματική και την ψυχική υγεία, θα πρέπει να εξασφαλίζεται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.
- (47) Οι ειδικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες της κατάστασης των δικαιούχων καθεστώτος πρόσφυγα και των καθεστώτος επικουρικής προστασίας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, στο μέτρο του δυνατού, στα προγράμματα ένταξης που παρέχονται σ' αυτούς, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, της γλωσσικής κατάρτισης και της παροχής ενημέρωσης για τα ατομικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σχετικά με το καθεστώς προστασίας τους στο οικείο κράτος μέλος.
- (48) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να αξιολογείται κατά τακτά διαστήματα, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της εξέλιξης των διεθνών υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τη μη επαναπροώθηση, της εξέλιξης της αγοράς εργασίας στα κράτη μέλη, καθώς και της ανάπτυξης κοινών βασικών αρχών όσον αφορά την κοινωνική ένταξη.
- (49) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, ήτοι η θέσπιση απαιτήσεων για την παροχή διεθνούς προστασίας από τα κράτη μέλη σε υπηκόους τρίτων χωρών και σε ανιθαγενείς, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και συνεπώς, λόγω της κλίμακας και των συνεπειών της παρούσας οδηγίας, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα από την Ένωση, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (50) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 και το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και τη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν συμμετέχουν στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύονται από αυτήν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της.
- (51) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 22) για τη θέση της Δανίας, το οποίο είναι προσαρτημένο στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και, συνεπώς, δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (52) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να περιορίζεται στις διατάξεις εκείνες που αντιπροσωπεύουν ουσιαστική αλλαγή σε σύγκριση με την οδηγία 2004/83/EK. Η υποχρέωση μεταφοράς των διατάξεων που παραμένουν αμετάβλητες απορρέει από την οδηγία αυτή.
- (53) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών σχετικά με την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2004/83/EK που ορίζεται στο παράρτημα Ι μέρος Β,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση απαιτήσεων για την αναγνώριση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) «διεθνής προστασία», το καθεστώς πρόσφυγα και το καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στα στοιχεία ε) και ζ).
- β) «δικαιούχος διεθνούς προστασίας», πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στα στοιχεία ε) και ζ).
- γ) «σύμβαση της Γενεύης», η σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων που υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951, όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967.
- δ) «πρόσφυγας», ο υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος, συνεπεία βάσιμου φόβου διώξης λόγω φυλής, θρησκείας, ιδιαιτεριών, πολιτικών πεποιθήσεων ή ιδιότητος μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας, ευρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος, ευρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους προαναφερθέντες λόγους, δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 12.
- ε) «καθεστώς πρόσφυγα», η εκ μέρους κράτους μέλους αναγνώριση υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα.
- στ) «πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία», ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά σε σχέση με τον οποίο υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστεύεται ότι, εάν ο ενδιαφερόμενος επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, θα αντιμετωπίσει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη, όπως ορίζεται στο άρθρο 15, και στον οποίο

δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2, και που δεν είναι σε θέση ή, λόγω του κινδύνου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας.

- ζ) «καθεστώς επικουρικής προστασίας», η εκ μέρους κράτους μέλους αναγνώριση υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως προσώπου που δικαιούται επικουρική προστασία.
- η) «αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας», η αίτηση παροχής προστασίας από κράτος μέλος που υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας και ο οποίος δεν αιτείται ρητώς να του παρασχεθεί άλλη μορφή προστασίας, μη εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, δυναμένη να ζητηθεί αυτοτελώς.
- θ) «αιτών», ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί τελεσίδικη απόφαση.
- ι) «μέλη της οικογένειας», εφόσον η οικογένεια υπήρχε ήδη στη χώρα καταγωγής, τα ακόλουθα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας τα οποία ευρίσκονται στο ίδιο κράτος μέλος σε σχέση με την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας:
 - ο (η) σύζυγος του δικαιούχου διεθνούς προστασίας ή ο (η) σύντροφος που διατηρεί σταθερή σχέση με το εν λόγω πρόσωπο σε ελεύθερη ένωση, υπό την προϋπόθεση ότι το δίκαιο ή η πρακτική του οικείου κράτους μέλους αντιμετωπίζει τα άγαμα ζεύγη κατά τρόπο παρόμοιο με τον ισχύοντα για τα έγγαμα ζεύγη βάσει του δικαίου περί υπηκόων τρίτων χωρών.
 - τα ανήλικα τέκνα των ζευγών της πρώτης περίπτωσης ή του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι είναι άγαμα, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένα, όπως ορίζεται από την εθνική νομοθεσία.
 - ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικος υπεύθυνος για τον δικαιούχο διεθνούς προστασίας βάσει νόμου ή της πρακτικής του οικείου κράτους μέλους, αν ο εν λόγω δικαιούχος είναι ανήλικος και άγαμος.
- ια) «ανήλικος», ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής ηλικίας κάτω των 18 ετών.
- ιβ) «ασυνόδευτος ανήλικος»: ανήλικος που φτάνει στο έδαφος των κρατών μελών χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικο υπεύθυνο για αυτόν σύμφωνα με το νόμο ή την πρακτική του οικείου κράτους μέλους, και εφόσον κανένας ενήλικος δεν ασκεί στην πράξη την επιμέλειά του· ο όρος καλύπτει επίσης τον ανήλικο που αφέθηκε ασυνόδευτος κατόπιν της εισόδου του στο έδαφος των κρατών μελών.

ιγ) «άδεια διαμονής», κάθε άδεια η οποία εκδίδεται από τις αρχές ενός κράτους μέλους, σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπει το δίκαιο του εν λόγω κράτους και η οποία επιτρέπει σε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή τη διαμονή στο έδαφός του·

ιδ) «χώρα καταγωγής», η χώρα ή οι χώρες της ιθαγένειας ή, για τους ανιθαγενείς, της προηγούμενης συνήθους διαμονής.

Άρθρο 3

Ευνοϊκότερες διατάξεις

Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ ευνοϊκότερες διατάξεις για να καθορίζουν το ποιος δικαιούται να θεωρηθεί πρόσφυγας ή πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία και το περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις αυτές συνάδουν με την παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 4

Αξιολόγηση των γεγονότων και περιστάσεων

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να κρίνουν ότι εναπόκειται στον αιτούντα να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Αποτελεί καθήκον των κρατών μελών να αξιολογούν, σε συνεργασία με τον αιτούντα, τα συναφή στοιχεία της αίτησής του.

2. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 στοιχεία συνίστανται σε δηλώσεις του αιτούντος και σε όλα τα έγγραφα που έχει ο αιτών στη διάθεσή του σχετικά με την ηλικία του, το προσωπικό του ιστορικό, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού των οικείων συγγενών του, την ταυτότητα, την (τις) ιθαγένεια(-ες), τη (τις) χώρα(-ες) και το (τα) μέρος(-η) προηγούμενης διαμονής του, προηγούμενες αιτήσεις ασύλου, τα δρομολόγια που ακολούθησε, τα ταξιδιωτικά του έγγραφα και τους λόγους για τους οποίους ζητεί διεθνή προστασία.

3. Η αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας θα πρέπει να γίνεται σε εξατομικευμένη βάση και να περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση:

α) όλων των συναφών στοιχείων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής κατά τον χρόνο λήψης απόφασης σχετικά με την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών στη χώρα καταγωγής και του τρόπου εφαρμογής τους·

β) των συναφών δηλώσεων και εγγράφων που υπέβαλε ο αιτών, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με το εάν ο αιτών έχει ήδη ή ενδέχεται να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη·

γ) της ατομικής κατάστασης και των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία, ούτως ώστε να εκτιμηθεί

εάν, βάσει των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη·

δ) εάν οι δραστηριότητες του αιτούντος από τότε που εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του ανελήφθησαν με αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτως ώστε να εκτιμηθεί εάν ο ενδιαφερόμενος θα εκτεθεί, συνεπεία των εν λόγω δραστηριοτήτων, σε δίωξη ή σοβαρή βλάβη σε περίπτωση επιστροφής του στην εν λόγω χώρα·

ε) εάν θα ήταν εύλογο να αναμένεται ότι ο αιτών θα θέσει εαυτόν υπό την προστασία άλλης χώρας την ιθαγένεια της οποίας θα μπορούσε να διεκδικήσει.

4. Το γεγονός ότι ο αιτών έχει ήδη υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη ή άμεσες απειλές τέτοιας δίωξης ή βλάβης αποτελεί σοβαρή ένδειξη ότι είναι βάσιμος ο φόβος του αιτούντος ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, εκτός εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για να πιστευτεί κανείς ότι η εν λόγω δίωξη ή σοβαρή βλάβη δεν θα επαναληφθεί.

5. Οσάκις τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την αρχή σύμφωνα με την οποία εναπόκειται στον αιτούντα να τεκμηριώσει την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας και οσάκις ορισμένες πτυχές των δηλώσεων του αιτούντος δεν τεκμηριώνονται με έγγραφα ή άλλες αποδείξεις, οι πτυχές αυτές δεν χρειάζονται επιβεβαίωση, όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) ο αιτών έχει καταβάλει πραγματική προσπάθεια να τεκμηριώσει την αίτησή του·

β) έχουν υποβληθεί όλα τα συναφή στοιχεία, τα οποία έχει ο αιτών στη διάθεσή του και έχει δοθεί ικανοποιητική εξήγηση για την τυχόν έλλειψη άλλων λυσιστελών στοιχείων·

γ) οι δηλώσεις του αιτούντος θεωρούνται συνεπείς και ευλογοφάνεις και δεν έρχονται σε αντίθεση με διαθέσιμα ειδικά και γενικά στοιχεία που αφορούν την περίπτωση του·

δ) ο αιτών αιτήθηκε την παροχή διεθνούς προστασίας το νωρίτερο δυνατόν, εκτός εάν αποδείξει ότι υπήρχε σοβαρός λόγος που τον εμπόδισε να το πράξει και

ε) η γενική αξιοπιστία του αιτούντος είναι αποδεδειγμένη.

Άρθρο 5

Ανάγκες παροχής διεθνούς προστασίας οι οποίες ανακύπτουν επιτόπου

1. Ο βάσιμος φόβος δίωξης ή ο πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης μπορεί να στηρίζεται σε γεγονότα τα οποία επήλθαν μετά την αναχώρηση του αιτούντος από τη χώρα καταγωγής του.

2. Ο βάσιμος φόβος δίωξης ή ο πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης μπορεί να στηρίζεται σε δραστηριότητες στις οποίες ο αιτών επιδόθηκε μετά την αναχώρησή του από τη χώρα καταγωγής, ιδίως εάν αποδεικνύεται ότι οι δραστηριότητες τις οποίες επικαλείται αποτελούν εκδήλωση και προέκταση πεποιθήσεων ή προσανατολισμών τις οποίες ο αιτών είχε ήδη στη χώρα καταγωγής.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της σύμβασης της Γενεύης, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν ότι δεν αναγνωρίζεται καταρχήν καθεστώς πρόσφυγα στον αιτούντα που υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση, εάν ο κίνδυνος δίωξης βασίζεται σε περιστάσεις που ο αιτών προκάλεσε εσκεμμένως μετά την αναχώρησή του από τη χώρα καταγωγής.

Άρθρο 6

Υπεύθυνοι δίωξης ή σοβαρής βλάβης

Στους υπεύθυνους δίωξης ή σοβαρής βλάβης συμπεριλαμβάνονται:

- α) το κράτος·
- β) ομάδες ή οργανώσεις που ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του κράτους·
- γ) μη κρατικοί υπεύθυνοι, εάν μπορεί να καταδειχθεί ότι οι υπεύθυνοι που αναφέρονται υπό στοιχεία α) και β), περιλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών, δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να παράσχουν προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως ορίζεται με το άρθρο 7.

Άρθρο 7

Υπεύθυνοι προστασίας

1. Η προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης μπορεί να παρέχεται μόνο από:

- α) το κράτος· ή
- β) ομάδες ή οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών, που ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του κράτους,

υπό την προϋπόθεση ότι επιθυμούν να προσφέρουν προστασία σύμφωνα με την παράγραφο 2 και είναι σε θέση να το πράξουν.

2. Η προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης πρέπει να είναι αποτελεσματική και μη προσωρινή. Η προστασία αυτή παρέχεται κατά κανόνα όταν οι υπεύθυνοι της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β) λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να αποτρέψουν τη δίωξη ή την πρόκληση σοβαρής βλάβης, μεταξύ άλλων με τη λειτουργία αποτελεσματικού νομικού συστήματος για τον εντοπισμό, την ποινική δίωξη και τον κολασμό πράξεων που συνιστούν δίωξη ή σοβαρή βλάβη, και όταν ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία αυτή.

3. Οσάκις τα κράτη μέλη αξιολογούν εάν διεθνής οργάνωση ελέγχει ένα κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του και παρέχει

προστασία όπως περιγράφεται στην παράγραφο 2, λαμβάνουν υπόψη τυχόν κατευθυντήριες γραμμές που παρέχονται σε οικείες πράξεις της Ένωσης.

Άρθρο 8

Εγγύρια προστασία

1. Στα πλαίσια της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι ο αιτών δεν χρήζει διεθνούς προστασίας εάν σε τμήμα της χώρας καταγωγής:

- α) δεν υπάρχει βάσιμος φόβος ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, ή
- β) έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 7,

και μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει και να γίνει δεκτός σε εκείνο το τμήμα της χώρας και μπορεί λογικά να αναμένεται να εγκατασταθεί εκεί.

2. Εξετάζοντας εάν ο αιτών έχει βάσιμο φόβο ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, ή έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης σε τμήμα της χώρας καταγωγής σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη, κατά τον χρόνο λήψης της αποφάσεως επί της αιτήσεως, λαμβάνουν υπόψη τις γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος, σύμφωνα με το άρθρο 4. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη λήψη ακριβών και ενημερωμένων πληροφοριών από σχετικές πηγές, όπως την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Άρθρο 9

Πράξεις δίωξης

1. Μία πράξη για να θεωρηθεί ως πράξη δίωξης κατά την έννοια του άρθρου 1Α της σύμβασης της Γενεύης πρέπει:

- α) να είναι αρκούντως σοβαρή λόγω της φύσης ή της επανάληψής της ώστε να συνιστά σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 2 της ευρωπαϊκής σύμβασης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών· ή
- β) να αποτελεί σώρευση διαφόρων μέτρων συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία να είναι αρκούντως σοβαρή ούτως ώστε να θίγεται ένα άτομο κατά τρόπο αντίστοιχο με τον αναφερόμενο στο στοιχείο α).

2. Οι πράξεις που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως πράξεις δίωξης σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορούν μεταξύ άλλων να έχουν τη μορφή:

- α) πράξεων σωματικής ή ψυχικής βίας, συμπεριλαμβανομένων πράξεων σεξουαλικής βίας·
- β) νομικών, διοικητικών, αστυνομικών ή/και δικαστικών μέτρων, τα οποία εισάγουν διακρίσεις αφεαυτά ή εφαρμόζονται κατά τρόπο μεροληπτικό·
- γ) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής η οποία είναι δυσανάλογη ή μεροληπτική·
- δ) άρνησης ένδικων μέσων με αποτέλεσμα την επιβολή δυσανάλογης ή μεροληπτικής ποινής·
- ε) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής για την άρνηση εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας σε σύρραξη, εάν η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας θα συμπεριλάμβανε εγκλήματα ή πράξεις που εμπίπτουν στους λόγους εξαίρεσης που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2·

στ) πράξεων που στοχεύουν το φύλο ή τα παιδιά.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο δ) πρέπει να υπάρχει συσχετισμός μεταξύ των λόγων που αναφέρονται στο άρθρο 10 και των πράξεων δίωξης όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή της έλλειψης προστασίας κατά των πράξεων αυτών.

Άρθρο 10

Λόγοι δίωξης

1. Κατά την αξιολόγηση των λόγων της δίωξης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) η έννοια της φυλής περιλαμβάνει, ιδίως, το στοιχείο του χρώματος, της καταγωγής ή του γεγονότος ότι το άτομο ανήκει σε συγκεκριμένη εθνοτική ομάδα·
- β) η έννοια της θρησκείας περιλαμβάνει ιδίως την υιοθέτηση θείστικων, αγνωστικιστικών ή αθεϊστικών πεποιθήσεων, τη συμμετοχή σε τυπική λατρεία, σε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο, είτε κατά μόναν είτε σε κοινωνία με άλλους, την αποχή από τη λατρεία αυτή, άλλες θρησκευτικές πράξεις ή εκδηλώσεις απόψεων ή μορφές ατομικής ή συλλογικής συμπεριφοράς που στηρίζονται σε ή υπαγορεύονται από θρησκευτικές πεποιθήσεις·
- γ) η έννοια της ιθαγένειας δεν περιορίζεται μόνο στην ιδιότητα του πολίτη ή την έλλειψή της, αλλά περιλαμβάνει, ιδίως, την ιδιότητα του μέλους μιας ομάδας η οποία προσδιορίζεται από την πολιτιστική, εθνοτική ή γλωσσική της ταυτότητα, τις κοινές γεωγραφικές ή πολιτικές καταβολές ή τη σχέση της με τον πληθυσμό άλλης χώρας·
- δ) η ομάδα θεωρείται ως ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα όταν, μεταξύ άλλων:

— τα μέλη της ομάδας αυτής έχουν κοινά εγγενή χαρακτηριστικά ή κοινό ιστορικό παρελθόν το οποίο δεν μπορεί να μεταβληθεί ή έχουν από κοινού χαρακτηριστικά ή πεποιθήσεις τόσο θεμελιώδους σημασίας για την ταυτότητα ή τη συνείδηση ώστε ένα πρόσωπο να μην πρέπει να αναγκάζεται να τις αποκηρύξει και

— η ομάδα έχει ιδιαίτερη ταυτότητα στην οικεία χώρα, διότι γίνεται αντιληπτή ως διαφορετική ομάδα από τον περιβάλλοντα κοινωνικό χώρο.

Ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα καταγωγής μια ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει ομάδα που βασίζεται στο κοινό χαρακτηριστικό του γενετήσιου προσανατολισμού. Ο γενετήσιος προσανατολισμός δεν μπορεί να νοηθεί ως περιλαμβανών πράξεις θεωρούμενες αξιόποινες κατά το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών. Λαμβάνονται δεόντως υπόψη πτυχές συνδεδεμένες με το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας του φύλου, κατά τον καθορισμό της ιδιότητας μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας ή τον προσδιορισμό χαρακτηριστικού αυτής της ομάδας·

- ε) η έννοια των πολιτικών πεποιθήσεων περιλαμβάνει, ιδίως, την υποστήριξη άποψης, ιδέας ή πεποιθήσεως επί ζητήματος που σχετίζεται με τους ενδεχόμενους φορείς δίωξης του άρθρου 6 και με τις πολιτικές ή τις μεθόδους τους, ανεξαρτήτως του εάν ο αιτών έχει εκδηλώσει εμπράκτως την εν λόγω άποψη, ιδέα ή πεποίθηση.

2. Κατά την αξιολόγηση του βασίμου του φόβου του αιτούντος ότι θα υποστεί δίωξη, δεν ασκεί επιρροή το εάν ο αιτών χαρακτηρίζεται πράγματι από το φυλετικό, θρησκευτικό, εθνικό, κοινωνικό ή πολιτικό στοιχείο, το οποίο προκαλεί τη δίωξη, υπό την προϋπόθεση ότι το χαρακτηριστικό αυτό του αποδίδεται από τον δράστη της δίωξης.

Άρθρο 11

Πάυση

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο αντιθαγενής παύει να είναι πρόσφυγας, εάν:

- α) εξασφαλίζει εκ νέου οικειοθελώς την προστασία της χώρας της ιθαγένειας· ή
- β) ανακτήσει οικειοθελώς την ιθαγένεια που απώλεσε κατά το παρελθόν· ή
- γ) αποκτήσει νέα ιθαγένεια και απολαύει της προστασίας της χώρας που του χορήγησε τη νέα ιθαγένεια· ή
- δ) έχει εγκατασταθεί εκ νέου οικειοθελώς στη χώρα που είχε εγκαταλείψει ή εκτός της οποίας είχε παραμείνει εξαιτίας του φόβου ότι θα υποστεί δίωξη· ή

ε) δεν μπορεί πλέον να εξακολουθεί να αρνείται την προστασία που του παρέχει η χώρα της ιθαγένειας, διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα· ή

στ) στην περίπτωση ανιθαγενούς εάν αποκτήσει τη δυνατότητα να επιστρέψει στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα.

2. Για την εφαρμογή των στοιχείων ε) και στ) της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη εξετάζουν κατά πόσον η μεταβολή των συνθηκών είναι τόσο ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσεως, ώστε ο φόβος του πρόσφυγα ότι θα υποστεί διώξεις να μην μπορεί πλέον να θεωρείται βάσιμος.

3. Τα στοιχεία ε) και στ) της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται σε πρόσφυγα ο οποίος είναι σε θέση να επικαλεστεί επιτακτικούς λόγους που απορρέουν από προηγούμενη δίωξη για να αρνηθεί την προστασία που του παρέχει η χώρα ιθαγένειας ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του.

Άρθρο 12

Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα εφόσον:

α) εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 1 σημείου Δ, της σύμβασης της Γενεύης, το οποίο αφορά την παροχή προστασίας ή συνδρομής από όργανα ή οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, εκτός της UNHCR. Σε περίπτωση που η εν λόγω προστασία ή συνδρομή έχει παύσει για οποιοδήποτε λόγο, χωρίς να έχει διευθετηθεί οριστικά η κατάσταση των προσώπων αυτών σύμφωνα με τα οικεία ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, τα εν λόγω πρόσωπα θα δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της παρούσας οδηγίας·

β) αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας όπου έχει μετοικήσει ως έχων τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατοχή της ιθαγένειας της εν λόγω χώρας, ή δικαιώματα και υποχρεώσεις αντίστοιχα προς αυτά.

2. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να θεωρείται ότι:

α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στις διεθνείς συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί με σκοπό τη θέσπιση διατάξεων σχετικών με τα εγκλήματα αυτά·

β) έχει διαπράξει σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα εκτός της χώρας ασύλου πριν γίνει δεκτός ως πρόσφυγας, ήτοι πριν από τον χρόνο έκδοσης άδειας διαμονής βασισμένης στην αναγνώριση

του καθεστώτος πρόσφυγα· οι ιδιαίτερα σκληρές πράξεις, έστω και αν διαπράττονται με υποτιθέμενο πολιτικό στόχο, μπορούν να χαρακτηρισθούν ως σοβαρά μη πολιτικά εγκλήματα·

γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

3. Η παράγραφος 2 έχει εφαρμογή στα πρόσωπα που είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν άλλως στη διάπραξη των εγκλημάτων ή πράξεων που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Άρθρο 13

Χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα

Τα κράτη μέλη χορηγούν το καθεστώς πρόσφυγα σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς που πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις σύμφωνα με τα κεφάλαια II και III.

Άρθρο 14

Ανάκληση, τερματισμός ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος πρόσφυγα

1. Όσον αφορά αιτήσεις διεθνούς προστασίας οι οποίες υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2004/83/EK, τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς πρόσφυγα ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, το οποίο έχει χορηγηθεί από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονει δικαστικό όργανο, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να είναι πρόσφυγας σύμφωνα με το άρθρο 11.

2. Με την επιφύλαξη του καθήκοντος του πρόσφυγα, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεσή του, το κράτος μέλος που χορήγησε το καθεστώς πρόσφυγα καταδεικνύει σε εξατομικευμένη βάση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να είναι πρόσφυγας ή δεν υπήρξε ποτέ πρόσφυγας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς πρόσφυγα ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς εάν, αφού του χορηγήθηκε το καθεστώς πρόσφυγα, το οικείο κράτος μέλος αποδείξει ότι:

α) το εν λόγω πρόσωπο θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί ή αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 12·

β) η εκ μέρους του ενδιαφερομένου διαστρέβλωση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων, υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να ανακαλούν, να τερματίζουν ή να αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς που χορηγήθηκε σε πρόσφυγα από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, όταν:

- α) μπορεί για εύλογους λόγους να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται·
- β) δεδομένου ότι έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του κράτους μέλους αυτού.

5. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 4, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην χορηγήσουν καθεστώς σε πρόσφυγα, όταν δεν έχει ληφθεί ακόμα τέτοια απόφαση.

6. Τα πρόσωπα στα οποία έχουν εφαρμογή οι παράγραφοι 4 ή 5 απολαύουν δικαιωμάτων που προβλέπονται ή είναι ανάλογα των προβλεπόμενων στα άρθρα 3, 4, 16, 22, 31, 32 και 33 της σύμβασης της Γενεύης, εφόσον είναι παρόντα στο κράτος μέλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 15

Σοβαρή βλάβη

Η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε:

- α) θανατική ποινή ή εκτέλεση· ή
- β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του· ή
- γ) σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Άρθρο 16

Παύση της επικουρικής προστασίας

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής παύει να δικαιούται επικουρικής προστασίας όταν οι περιστάσεις οι οποίες οδήγησαν στην αναγνώριση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας έχουν εκλείψει ή έχουν μεταβληθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να μην απαιτείται πλέον προστασία.

2. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη εξετάζουν κατά πόσον η μεταβολή των συνθηκών είναι τόσο ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσεως, ώστε ο δικαιούχος επικουρικής προστασίας να μην αντιμετωπίζει πλέον πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης.

3. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε δικαιούχο καθεστώτος επικουρικής προστασίας ο οποίος είναι σε θέση να επικαλεστεί επιτακτικούς λόγους που απορρέουν από προηγούμενη σοβαρή βλάβη για να αρνηθεί την προστασία που του παρέχει η χώρα ιθαγένειας ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του.

Άρθρο 17

Αποκλεισμός από την επικουρική προστασία

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν δικαιούται επικουρική προστασία όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να θεωρείται ότι:

- α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στις διεθνείς συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί με σκοπό τη θέσπιση διατάξεων σχετικών με τα εγκλήματα αυτά·

- β) έχει διαπράξει σοβαρό έγκλημα·

- γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών·

- δ) συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία ή για την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται.

2. Η παράγραφος 1 έχει εφαρμογή στα πρόσωπα που είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν άλλως στη διάπραξη των εγκλημάτων ή πράξεων που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποκλείουν τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς από το δικαίωμα επικουρικής προστασίας, εάν τα πρόσωπα αυτά διέπραξαν, πριν από την εισδοχή τους στο οικείο κράτος μέλος, ένα ή περισσότερα εγκλήματα, εκτός του πεδίου εφαρμογής της παραγράφου 1, τα οποία θα επέσυραν την ποινή της φυλάκισης εάν είχαν διαπραχθεί στο οικείο κράτος μέλος, και εγκατέλειψαν τη χώρα καταγωγής τους αποκλειστικά και μόνο για να αποφύγουν κυρώσεις συνεπεία των εν λόγω εγκλημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 18

Χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας

Τα κράτη μέλη χορηγούν καθεστώς επικουρικής προστασίας σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς που πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις σύμφωνα με τα κεφάλαια II και V.

Άρθρο 19

Ανάκληση, τερματισμός ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος επικουρικής προστασίας

1. Όσον αφορά αιτήσεις διεθνούς προστασίας οι οποίες υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2004/83/EK, τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς επικουρικής προστασίας ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, το οποίο χορηγήθηκε από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να δικαιούται επικουρικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 16.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να ανακαλούν, να τερματίζουν ή να αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς επικουρικής προστασίας ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, το οποίο χορηγήθηκε από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, εφόσον μετά τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας το πρόσωπο αυτό θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί από το δικαίωμα επικουρικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 3.

3. Τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς επικουρικής προστασίας ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ενός ανιθαγενούς, εάν:

α) αφού του αναγνωρισθεί το καθεστώς αυτό, το εν λόγω πρόσωπο έπρεπε να είχε αποκλεισθεί ή αποκλείεται του δικαιώματος επικουρικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2·

β) η εκ μέρους του διαστρέβλωση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων, υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας.

4. Με την επιφύλαξη του καθήκοντος του υπηκόου τρίτης χώρας ή του ανιθαγενούς, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεσή του, το κράτος μέλος το οποίο έχει αναγνωρίσει το καθεστώς επικουρικής προστασίας καταδεικνύει σε εξατομικευμένη βάση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να δικαιούται ή δεν δικαιούται επικουρική προστασία σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 20

Γενικοί κανόνες

1. Το παρόν κεφάλαιο δεν θίγει τα δικαιώματα που προβλέπονται στη σύμβαση της Γενεύης.

2. Το παρόν κεφάλαιο έχει εφαρμογή στους πρόσφυγες και στα πρόσωπα που δικαιούνται επικουρική προστασία, εκτός αν ορίζεται άλλως.

3. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη την ειδική κατάσταση ευάλωτων προσώπων, όπως οι ανήλικοι, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες, οι ηλικιωμένοι, οι έγκυοι, οι άγαμοι γονείς που έχουν ανήλικα τέκνα, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, πρόσωπα με πνευματικές διαταραχές και πρόσωπα που υπήρξαν θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας.

4. Η παράγραφος 3 έχει εφαρμογή μόνο στα πρόσωπα για τα οποία διαπιστώνεται ότι έχουν ειδικές ανάγκες μετά από εξατομικευμένη αξιολόγηση της περίπτωσης τους.

5. Το μείζον συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα για τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου που αφορούν ανήλικους.

Άρθρο 21

Προστασία από την επαναπροώθηση

1. Τα κράτη μέλη σέβονται την αρχή της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τις διεθνείς τους υποχρεώσεις.

2. Οσάκις δεν απαγορεύεται από τις διεθνείς υποχρεώσεις της παραγράφου 1, ένα κράτος μέλος δύναται να επαναπροωθήσει πρόσφυγα, ανεξαρτήτως του αν αναγνωρίζεται επισήμως ως τέτοιος, όταν:

α) υφίστανται εύλογοι λόγοι για να θεωρείται ότι το εν λόγω πρόσωπο αποτελεί κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται· ή

β) δεδομένου ότι έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του κράτους μέλους αυτού.

3. Τα κράτη μέλη δύναται να ανακαλούν, να τερματίζουν ή να αρνούνται να ανανεώσουν ή να χορηγήσουν την άδεια διαμονής πρόσφυγα επί του οποίου έχει εφαρμογή η παράγραφος 2.

Άρθρο 22

Ενημέρωση

Τα κράτη μέλη παρέχουν στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, το συντομότερο δυνατόν μετά τη χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, πρόσβαση σε πληροφορίες, σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις από το εν λόγω καθεστώς.

Άρθρο 23**Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας**

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας που δεν πληρούν ατομικά τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση της προστασίας αυτής να δικαιούνται να αιτηθούν τα ευεργετήματα των άρθρων 24 έως 35, σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες και εφόσον αυτό συμβιβάζεται με το προσωπικό νομικό καθεστώς του μέλους της οικογένειας.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν έχουν εφαρμογή όταν το μέλος της οικογένειας αποκλείεται ή θα αποκλειόταν από τη διεθνή προστασία κατ' εφαρμογή των κεφαλαίων III και V.

4. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2, τα κράτη μέλη δύνανται να αρνούνται, να περιορίζουν ή να ανακαλούν τα προαναφερόμενα ευεργετήματα για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή και σε άλλους στενούς συγγενείς οι οποίοι συγκατοικούσαν με την οικογένεια ως τμήμα της κατά τον χρόνο αναχώρησης από τη χώρα καταγωγής, ήταν δε τότε εξαρτημένοι, εν όλω ή κατά κύριο λόγο, από τον δικαιούχο διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 24**Άδειες διαμονής**

1. Το συντομότερο μετά τη χορήγηση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη του άρθρου 21 παράγραφος 3 και εάν δεν υφίστανται επιτακτικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης περί του αντιθέτου, τα κράτη μέλη χορηγούν στους δικαιούχους καθεστώτος του πρόσφυγα άδεια διαμονής, η οποία πρέπει να ισχύει για μία τριετία τουλάχιστον και να είναι ανανεώσιμη.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 23 παράγραφος 1, η άδεια διαμονής που χορηγείται στα μέλη της οικογένειας των δικαιούχων του καθεστώτος του πρόσφυγα μπορεί να ισχύει για διάστημα μικρότερο των τριών ετών και να είναι ανανεώσιμη.

2. Το συντομότερο μετά τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη χορηγούν στους δικαιούχους του καθεστώτος επικουρικής προστασίας και στα μέλη των οικογενειών τους ανανεώσιμη άδεια διαμονής η οποία πρέπει να ισχύει για ένα έτος τουλάχιστον και, σε περίπτωση ανανέωσης, για δύο χρόνια τουλάχιστον, εκτός αν επιβάλλουν άλλως επιτακτικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Άρθρο 25**Ταξιδιωτικό έγγραφο**

1. Τα κράτη μέλη χορηγούν στους δικαιούχους καθεστώτος πρόσφυγα ταξιδιωτικά έγγραφα, σύμφωνα με το υπόδειγμα που

περιέχεται στο παράρτημα της σύμβασης της Γενεύης, ούτως ώστε να μπορούν να ταξιδεύσουν στο εξωτερικό, εκτός αν το αντίθετο υπαγορεύεται από επιτακτικούς λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

2. Τα κράτη μέλη χορηγούν στους δικαιούχους καθεστώτος επικουρικής προστασίας οι οποίοι αδυνατούν να εξασφαλίσουν εθνικό διαβατήριο, έγγραφα που τους επιτρέπουν να ταξιδεύουν εκτός του εδάφους τους, εκτός αν υπαγορεύεται το αντίθετο από επιτακτικούς λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Άρθρο 26**Πρόσβαση στην απασχόληση**

1. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας να ασκούν μισθωτή ή ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται γενικά στο επάγγελμα και στη δημόσια διοίκηση, αμέσως μετά τη χορήγηση προστασίας.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχονται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας δυνατότητες να συμμετέχουν σε ορισμένες δραστηριότητες, όπως εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες τα οποία σχετίζονται με την απασχόληση, επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων κατάρτισης για την αναβάθμιση δεξιοτήτων, πρακτική εξάσκηση σε χώρους εργασίας και παροχή συμβουλών από υπηρεσίες απασχόλησης, υπό όρους ισοδύναμους με τους ισχύοντες για τους υπηκόους τους.

3. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για να διευκολύνουν την πλήρη πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Εφαρμόζεται το ισχύον δικαιο των κρατών μελών σχετικά με την αμοιβή, την πρόσβαση στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης όσον αφορά τη μισθωτή ή ανεξάρτητη δραστηριότητα καθώς και άλλους όρους εργασίας.

Άρθρο 27**Πρόσβαση στην εκπαίδευση**

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν πλήρη πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα σε κάθε ανήλικο στον οποίο έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία υπό όρους ίδιους με τους ισχύοντες για τους υπηκόους τους.

2. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους ενήλικες στους οποίους έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία την πρόσβαση στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα και σε προγράμματα περαιτέρω κατάρτισης ή επιμόρφωσης, υπό όρους ίδιους με τους ισχύοντες για τους νομίμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών.

Άρθρο 28

Πρόσβαση σε διαδικασίες για την αναγνώριση τίτλων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ίση μεταχείριση μεταξύ των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και των υπηκόων τους στο πλαίσιο των υφιστάμενων διαδικασιών αναγνώρισης αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών αποδεικτικών επίσημων τίτλων.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διευκολύνουν την πλήρη πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, οι οποίοι δεν μπορούν να παράσχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία των τίτλων τους, σε κατάλληλα προγράμματα για την αξιολόγηση, την επικύρωση και την πιστοποίηση της προηγούμενης μάθησής τους. Αυτά τα μέτρα τηρούν το άρθρο 2 παράγραφος 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ⁽¹⁾.

Άρθρο 29

Κοινωνική αρωγή

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας να λαμβάνουν στο κράτος μέλος στο οποίο έχει χορηγηθεί η προστασία αυτή την αναγκαία συνδρομή, από άποψη κοινωνικής αρωγής, όπως οι υπήκοοι του εν λόγω κράτους μέλους.

2. Κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την κοινωνική αρωγή που χορηγείται στους δικαιούχους του καθεστώτος επικουρικής προστασίας στα βασικά ευεργετήματα, τα οποία θα χορηγούνται στα ίδια επίπεδα και υπό τους ίδιους όρους επιλεξιμότητας που ισχύουν για τους υπηκόους τους.

Άρθρο 30

Ιατρική περίθαλψη

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας να έχουν πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη υπό όρους ίδιους με τους ισχύοντες για τους υπηκόους του κράτους μέλους που έχει χορηγήσει την προστασία αυτή.

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν, υπό ίδιους όρους πρόσβασης με τους ισχύοντες για τους υπηκόους του κράτους μέλους που έχει χορηγήσει την προστασία, επαρκή ιατρική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της θεραπείας για πνευματικές διαταραχές όπου απαιτείται, στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας οι οποίοι έχουν ιδιαίτερες ανάγκες, π.χ. τις εγκύους, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τα πρόσωπα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας ή τους ανηλίκους που υπήρξαν θύματα οποιασδήποτε μορφής κακομεταχείρισης, αμέλειας, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων, βάνανσης, απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης ή που έχουν υποφέρει από ένοπλες συγκρούσεις.

Άρθρο 31

Ασυνόδευτοι ανήλικοι

1. Το συντομότερο δυνατόν από τη χορήγηση διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν την εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ανηλίκων από κηδεμόνα ή, όπου χρειάζεται, με την ανάθεση της σχετικής ευθύνης σε οργάνωση επιφορτισμένη με τη μέριμνα και την ευημερία ανηλίκων ή με οποιαδήποτε άλλη ενδεδειγμένη μορφή εκπροσώπησης, συμπεριλαμβανομένης της βασιζόμενης στη νομοθεσία ή σε απόφαση δικαστηρίου.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ανάγκες του ανηλίκου να καλύπτονται δεόντως κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας από τον διορισμένο κηδεμόνα ή εκπρόσωπο. Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν τακτικά την κατάσταση.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να τοποθετούνται είτε:

α) μαζί με ενήλικους συγγενείς· ή

β) σε οικογένεια που θα έχει την επιμέλεια του ανηλίκου· ή

γ) σε ειδικά κέντρα φιλοξενίας ανηλίκων· ή

δ) σε άλλου είδους καταλύματα κατάλληλα για ανηλίκους.

Εν προκειμένω, οι απόψεις του τέκνου λαμβάνονται υπόψη, ανάλογα με την ηλικία του και το βαθμό ωριμότητάς του.

4. Τα αδέρφια παραμένουν ενωμένα, στο μέτρο του δυνατού, λαμβανομένου υπόψη του μείζονος συμφέροντος του ενδιαφερομένου ανηλίκου και, ειδικότερα, της ηλικίας και του βαθμού ωριμότητάς του/της. Οι μεταβολές κατοικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων περιορίζονται στο ελάχιστο.

5. Σε περίπτωση χορήγησης διεθνούς προστασίας σε ασυνόδευτο ανήλικο ενώ δεν έχει ήδη ξεκινήσει η αναζήτηση της οικογένειάς του, τα κράτη μέλη αρχίζουν την αναζήτησή τους το συντομότερο δυνατόν μετά τη χορήγηση της διεθνούς προστασίας, ενώ προστατεύουν το μείζον συμφέρον του ανηλίκου. Αν έχει ήδη ξεκινήσει η αναζήτηση, τα κράτη μέλη συνεχίζουν τη διαδικασία αναζήτησης όπου χρειάζεται. Σε περιπτώσεις ενδεχόμενης απειλής κατά της ζωής ή της ακεραιότητας του ανηλίκου ή των στενών συγγενών του, ιδίως εάν έχουν παραμείνει στη χώρα καταγωγής, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ούτως ώστε η συλλογή, επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τα πρόσωπα αυτά να γίνεται σε εμπιστευτική βάση.

6. Τα άτομα που ασχολούνται με ασυνόδευτους ανηλίκους έχουν ήδη και συνεχίζουν να λαμβάνουν κατάλληλη κατάρτιση όσον αφορά τις ανάγκες τους.

⁽¹⁾ ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22.

Άρθρο 32

Πρόσβαση σε κατάλυμα

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας να έχουν πρόσβαση σε κατάλυμα υπό όρους ισοδύναμους με τους ισχύοντες για άλλους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στο έδαφός τους.

2. Ενώ λαμβάνουν υπόψη την πρακτική της διασποράς σε εθνικό επίπεδο των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη καταβάλλουν ωστόσο προσπάθειες για την υλοποίηση πολιτικών που αποβλέπουν στην πρόληψη των διακρίσεων έναντι των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και στη διασφάλιση ίσων ευκαιριών όσον αφορά την πρόσβαση σε κατάλυμα.

Άρθρο 33

Ελεύθερη κυκλοφορία εντός του κράτους μέλους

Τα κράτη μέλη επιτρέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία εντός του εδάφους τους των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, υπό όρους και περιορισμούς ίδιους με τους ισχύοντες για άλλους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στο έδαφός τους.

Άρθρο 34

Πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης

Προκειμένου να διευκολυνθεί η ένταξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην κοινωνία, τα κράτη μέλη μεριμνούν για την πρόσβαση σε προγράμματα ένταξης τα οποία θεωρούν κατάλληλα για να λάβουν υπόψη τις ειδικές ανάγκες των δικαιούχων καθεστώτος πρόσφυγα ή καθεστώτος επικουρικής προστασίας ή δημιουργούν προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την πρόσβαση σε παρόμοια προγράμματα.

Άρθρο 35

Επαναπατρισμός

Τα κράτη μέλη δύνανται να παρέχουν συνδρομή στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας οι οποίοι επιθυμούν να επαναπατρισθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 36

Συνεργασία

Τα κράτη μέλη ορίζουν εθνικά σημεία επαφής και γνωστοποιούν τη διεύθυνσή τους στην Επιτροπή. Η Επιτροπή με τη σειρά της γνωστοποιεί τις πληροφορίες αυτές στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, κάθε πρόσφορο μέτρο για την ανάπτυξη απευθείας συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

Άρθρο 37

Προσωπικό

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές και οι λοιποί οργανισμοί που εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία να έχουν ήδη λάβει την απαραίτητη κατάρτιση και δεσμεύονται από την αρχή της εμπιστευτικότητας όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο, όσον αφορά κάθε πληροφορία την οποία λαμβάνουν στο πλαίσιο της εργασίας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 38

Εκθέσεις

1. Έως τις 21 Ιουνίου 2015, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και προτείνει τυχόν τροποποιήσεις που είναι αναγκαίες. Οι εν λόγω προτάσεις τροποποιήσεων υποβάλλονται κατά προτεραιότητα για τα άρθρα 2 και 7. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή όλα τα στοιχεία που είναι χρήσιμα για την κατάρτιση της εν λόγω έκθεσης έως τις 21 Δεκεμβρίου 2014.

2. Μετά την υποβολή της εν λόγω έκθεσης η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, τουλάχιστον ανά πενταετία, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 39

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με τα άρθρα 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 και 35 έως τις 21 Δεκεμβρίου 2013. Γνωστοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από τέτοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Επίσης περιέχουν δήλωση ότι οι παραπομπές στις υφιστάμενες νομοθετικές και κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις της οδηγίας που καταργήθηκε από την παρούσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον τρόπο της παραπομπής και τον τρόπο διατύπωσης της δήλωσης.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εθνικού δικαίου που διέπονται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 40**Κατάργηση**

Η οδηγία 2004/83/ΕΚ καταργείται για τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία από τις 21 Δεκεμβρίου 2013, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής των οδηγιών που εμφανίζονται στο παράρτημα Ι μέρος Β.

Για τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία, οι παραπομπές στην καταργηθείσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα ΙΙ.

Άρθρο 41**Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα άρθρα 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 και 35 εφαρμόζονται από τις 22 Δεκεμβρίου 2013.

Άρθρο 42**Αποδέκτες**

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο, 13 Δεκεμβρίου 2011.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. BUZEK

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SZPUNAR

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΜΕΡΟΣ Α

Καταργηθείσα οδηγία

(που αναφέρεται στο άρθρο 40)

Οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου

(ΕΕ L 304 της 30.9.2004, σ. 12).

ΜΕΡΟΣ Β

Προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο

(που αναφέρεται στο άρθρο 39)

Οδηγία	Προθεσμία μεταφοράς
2004/83/ΕΚ	10 Οκτωβρίου 2006

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Πίνακας αντιστοιχίας

Οδηγία 2004/83/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2, εισαγωγική φράση	Άρθρο 2, εισαγωγική φράση
Άρθρο 2 στοιχείο α)	Άρθρο 2 στοιχείο α)
—	Άρθρο 2 στοιχείο β)
Άρθρο 2 στοιχεία β) έως ζ)	Άρθρο 2 στοιχεία γ) έως η)
—	Άρθρο 2 στοιχείο θ)
Άρθρο 2 η)	Άρθρο 2 στοιχείο ι) πρώτη και δεύτερη περίπτωση
—	Άρθρο 2 στοιχείο ι) τρίτη περίπτωση
—	Άρθρο 2 στοιχείο ια)
Άρθρο 2 στοιχείο θ)	Άρθρο 2 στοιχείο ιβ)
Άρθρο 2 στοιχείο ι)	Άρθρο 2 στοιχείο ιγ)
Άρθρο 2 στοιχείο ια)	Άρθρο 2 στοιχείο ιδ)
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
Άρθρο 6	Άρθρο 6
Άρθρο 7	Άρθρο 7
Άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 8 παράγραφος 3	—
Άρθρο 9	Άρθρο 9
Άρθρο 10	Άρθρο 10
Άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 2
—	Άρθρο 11 παράγραφος 3
Άρθρο 12	Άρθρο 12
Άρθρο 13	Άρθρο 13
Άρθρο 14	Άρθρο 14
Άρθρο 15	Άρθρο 15
Άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2
—	Άρθρο 16 παράγραφος 3
Άρθρο 17	Άρθρο 17
Άρθρο 18	Άρθρο 18
Άρθρο 19	Άρθρο 19
Άρθρο 20 παράγραφοι 1 έως 5	Άρθρο 20 παράγραφοι 1 έως 5
Άρθρο 20 παράγραφοι 6 και 7	—

Οδηγία 2004/83/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 21	Άρθρο 21
Άρθρο 22	Άρθρο 22
Άρθρο 23 παράγραφος 1	Άρθρο 23 παράγραφος 1
Άρθρο 23 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 23 παράγραφος 2
Άρθρο 23 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο	—
Άρθρο 23 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο	—
Άρθρο 23 παράγραφοι 3 έως 5	Άρθρο 23 παράγραφοι 3 έως 5
Άρθρο 24 παράγραφος 1	Άρθρο 24 παράγραφος 1
Άρθρο 24 παράγραφος 2	Άρθρο 24 παράγραφος 2
Άρθρο 25	Άρθρο 25
Άρθρο 26 παράγραφοι 1 έως 3	Άρθρο 26 παράγραφοι 1 έως 3
Άρθρο 26 παράγραφος 4	—
Άρθρο 26 παράγραφος 5	Άρθρο 26 παράγραφος 4
Άρθρο 27 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 27 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 27 παράγραφος 3	Άρθρο 28 παράγραφος 1
—	Άρθρο 28 παράγραφος 2
Άρθρο 28 παράγραφος 1	Άρθρο 29 παράγραφος 1
Άρθρο 28 παράγραφος 2	Άρθρο 29 παράγραφος 2
Άρθρο 29 παράγραφος 1	Άρθρο 30 παράγραφος 1
Άρθρο 29 παράγραφος 2	—
Άρθρο 29 παράγραφος 3	Άρθρο 30 παράγραφος 2
Άρθρο 30	Άρθρο 31
Άρθρο 31	Άρθρο 32
—	Άρθρο 32 παράγραφος 1
Άρθρο 32	Άρθρο 33
Άρθρο 33	Άρθρο 34
Άρθρο 34	Άρθρο 35
Άρθρο 35	Άρθρο 36
Άρθρο 36	Άρθρο 37
Άρθρο 37	Άρθρο 38
Άρθρο 38	Άρθρο 39
—	Άρθρο 40
Άρθρο 39	Άρθρο 41
Άρθρο 40	Άρθρο 42
—	Παράρτημα Ι
—	Παράρτημα ΙΙ

ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ

Διορθωτικό στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου και γενικής ασφαλείας των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά

(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 200 της 31ης Ιουλίου 2009)

Σελίδα 14, άρθρο 20, τρίτο και τέταρτο εδάφιο:

αντί: «Τα άρθρα 13, παράγραφος 15, και 14 και το σημείο 1 στοιχείο α) σημείο iii), το σημείο 1 στοιχείο β) σημείο iii), το σημείο 1 στοιχείο β) σημείο iv), το σημείο 2 στοιχείο γ), το σημείο 3 στοιχείο α) σημείο iii), το σημείο 3 στοιχείο β) σημείο iii), το σημείο 3 στοιχείο γ) σημείο iii), το σημείο 3 στοιχείο δ) σημείο iii), το σημείο 3 στοιχείο ε) σημείο iii) και το σημείο 3 στοιχείο στ) σημείο i) του παραρτήματος III εφαρμόζονται από τις 20 Αυγούστου 2009.

Το σημείο 1 στοιχείο α) σημείο i), το σημείο 1 στοιχείο β) σημείο i), το σημείο 2 στοιχείο α), το σημείο 3 στοιχείο α) σημείο i), το σημείο 3 στοιχείο β) σημείο i), το σημείο 3 στοιχείο γ) σημείο i), το σημείο 3 στοιχείο δ) σημείο i), το σημείο 3 στοιχείο ε) σημείο i) και το σημείο 3 στοιχείο στ) σημείο ii) του παραρτήματος III εφαρμόζονται από την 1η Νοεμβρίου 2014.».

διάβαζε: «Τα άρθρα 13, παράγραφος 15, και 14 και το σημείο 1 στοιχείο α) σημείο iii), το σημείο 1 στοιχείο β) σημείο iii), το σημείο 1 στοιχείο β) σημείο iv), το σημείο 2 στοιχείο γ), το σημείο 3 στοιχείο α) σημείο iii), το σημείο 3 στοιχείο β) σημείο iii), το σημείο 3 στοιχείο γ) σημείο iii), το σημείο 3 στοιχείο δ) σημείο iii), το σημείο 3 στοιχείο ε) σημείο iii) και το σημείο 3 στοιχείο στ) σημείο ii) του παραρτήματος III εφαρμόζονται από τις 20 Αυγούστου 2009.

Το σημείο 1 στοιχείο α) σημείο i), το σημείο 1 στοιχείο β) σημείο i), το σημείο 2 στοιχείο α), το σημείο 3 στοιχείο α) σημείο i), το σημείο 3 στοιχείο β) σημείο i), το σημείο 3 στοιχείο γ) σημείο i), το σημείο 3 στοιχείο δ) σημείο i), το σημείο 3 στοιχείο ε) σημείο i) και το σημείο 3 στοιχείο στ) σημείο i) του παραρτήματος III εφαρμόζονται από την 1η Νοεμβρίου 2014.».

Σελίδα 17, παράρτημα II μέρος Β, στην πρόταση μετά τον πίνακα 2:

αντί: «Για τα ελαστικά χιονιού τα όρια του πίνακος 2 αυξάνονται κατά 1 kg/t.»

διάβαζε: «Για τα ελαστικά χιονιού τα όρια των πινάκων 1 και 2 αυξάνονται κατά 1 kg/t.».

Τιμή συνδρομής 2011 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 100 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	770 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, DVD, μία έκδοση την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η *Επίσημη Εφημερίδα* στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο DVD.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

